

Deze fietstocht wordt u aangeboden door

In samenwerking met

Ter gelegenheid van

Editie met uitgebreide beschrijving van de interessante punten.

Voorwoord van onze Burgemeester

70 jaar geleden werd onze gemeente bevrijd. Inmiddels hebben we uitgebreid aandacht gegeven aan dit bijzondere feit en hebben we de bevrijding, op zoveel verschillende manieren gevierd. Onder het motto “Bevrijdingsfeer” (bewust met één “s”) hebben we in Geldrop en Mierlo twee weekenden met veel activiteiten achter de rug, waar ik met veel plezier op terug kijk. Maar ook meer dan met plezier alleen. Het was tevens een ontmoeting tussen alle generaties, die van de mensen die de oorlog hebben meegemaakt, en alle andere naoorlogse generaties. Dat heeft ook tot ontroerende momenten geleid. Samen hebben we de vrijheid gevierd en gedeeld.

En dat is noodzaak. Nu de generatie die de oorlog meemaakte, kwetsbaarder wordt, ligt de verantwoordelijkheid voor het besef van vrijheid en het behoud er van, op de schouders van iedereen die op dit moment deel is van onze vrede. Wie je ook bent, waar je ook vandaan komt, de vrijheid is van ons allemaal. We geven de vrijheid door. We moeten de vrijheid doorgeven.

En dat kan op veel manieren. Eén van de manieren is deze fietstocht en het boekje dat bij de fietstocht hoort. Een tocht die verder is uitgewerkt door Heemkundekring Myerle op basis van de fietstocht die zij en de wijkvereniging Braakhuizen-Zuid in 2009, bij de viering van 65 jaar vrijheid hebben samengesteld. Een tocht die u langs bijzondere plekken in onze gemeente brengt die verbonden zijn aan de oorlog en de vrijheid.

Goed om al fietsend een zware tijd zo te herinneren, en goed om te beseffen dat een tocht op de fiets, zomaar, in vrijheid, vanzelfsprekend lijkt maar het niet is.

Ik dank iedereen die heeft bijgedragen aan het tot stand komen van deze bijzondere fietsroute en ik wens de fietsers er van een mooie tocht door onze mooie gemeente!

Rianne Donders-de Leest
Burgemeester Geldrop-Mierlo

Inhoud:

U treft eerst de route aan met de routebeschrijving. Daarna een uitgebreide beschrijving van de punten die met letters in de route zijn aangegeven.

1. Routekaart	pagina 4
2. Routebeschrijving	pagina 5
3. Toelichting bij de gemarkeerde punten	pagina 8
4. Afsluiting	pagina 35
5. Bijlage 1	pagina 36
6. Bijlage 2	pagina 37

Zie ook: www.heemkundekringmyerle.nl/Mierlo_70_jaar_bevrijding.html

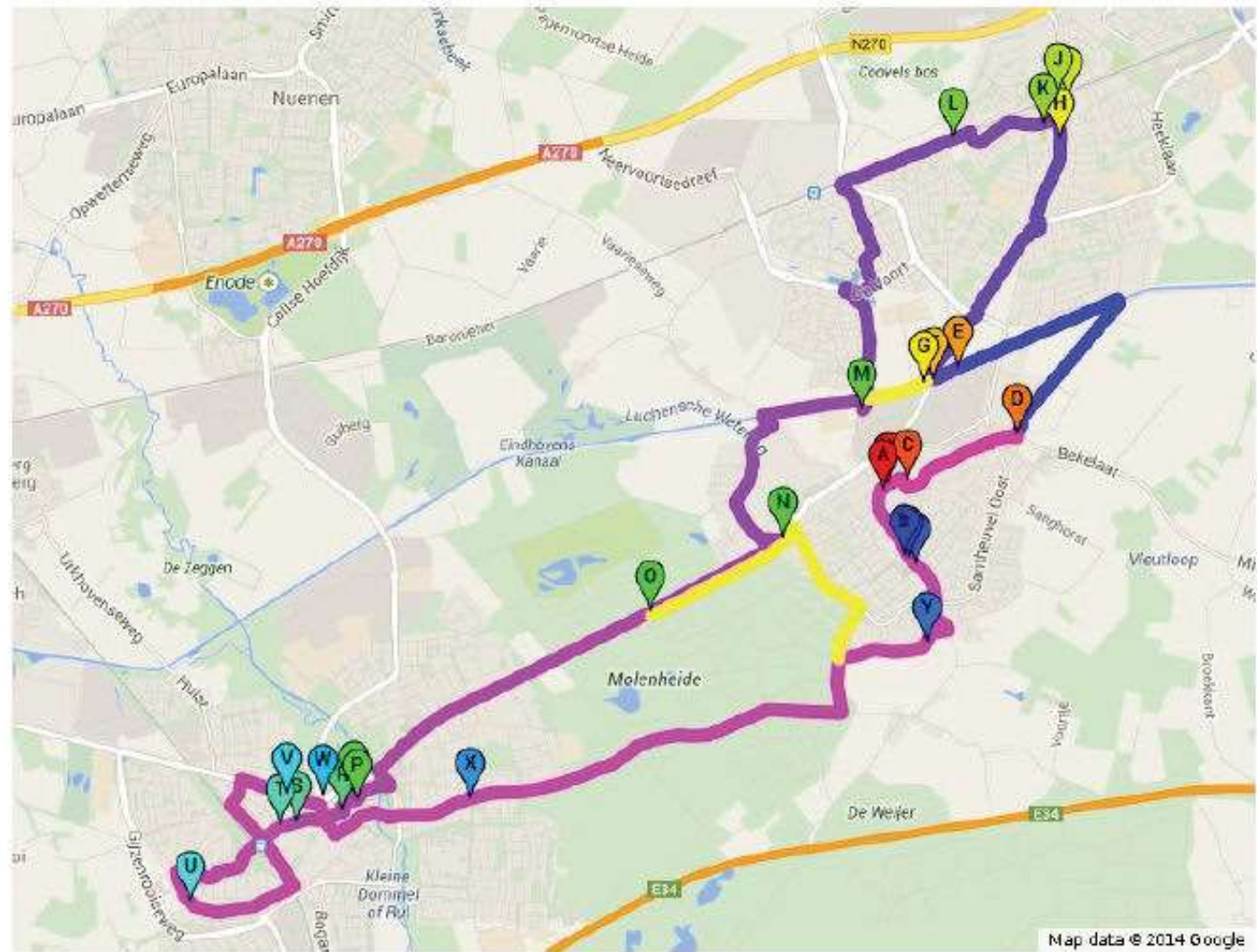
(c) MooiMierlo

Deze route is samengesteld ter gelegenheid van de viering van 70 jaar bevrijding van Geldrop, Mierlo en Mierlo-Hout. September 2014

fietstocht bevrijding Geldrop-Mierlo-Mierlo-Hout

- Oude Raadhuis
- bevrijdingsmonument Mierlo
- Molen Mierlo
- Kapel Bekelaar
- Trambrug
- "Nije" brug
- Schuilkelder
- Langgevelboerderij Vervoort
- Oorlogsmonument
- Overweg Mierlo-Hout
- Begraafplaats St. Lucia
- Munitie gevonden bij opgraving
- Boerderij
- boerderij van Vlerken
- Oorlogskerkhof Gemeenbest
- nr. 5 woonhuis burg. v.d. Putt
- Gemeentehuis, secr. Heurkens
- voorm. distributiekantoor
- Nazarethschool
- noodbegraafplaats
- Bombardement 17 dec 1944
- Woonhuis Montgomery
- Kasteel Geldrop
- H. v.d. Velden doodgeschoten
- kasteelboerderij en voorm. kasteel Mierlo
- Kerkhof H. Lucia
- Bejaardenhuis en pastorie
- H.Luciakerk

Fietstocht van de Heemkundekring Myerle in samenwerking met de Gemeente Geldrop-Mierlo naar plaatsen die interessant zijn in verband met de oorlog en de bevrijding in 1944

Punt op de kaart	Afstand	routebeschrijving
<p>De fietstocht start voor het Oude Raadhuis, Dorpsstraat 134, Mierlo. U kunt de tocht natuurlijk op elk willekeurig punt van deze beschrijving starten Op twee plekken komt u de mogelijkheid van een route verkorting tegen. U kunt hiervan ook gebruik maken om de route in twee of drie delen te fietsen. Wij wensen u veel fiets- en leesplezier.</p>		
<p>LA = links afslaan, RA = rechts afslaan, de afstanden zijn aangegeven vanaf het startpunt A</p>		
A	0 m	
B	40 m	1. vervolg over de parkeerplaats tegenover het Oude Raadhuis in de richting van de bibliotheek
C	200 m	2. vervolg het fietspad voor de bibliotheek door richting Molen
D	1,2 km	3. fiets over het molenplein naar de Dorpsstraat 4. LA Dorpsstraat 5. bij rotonde 2e afslag RI Lierop 6. 1e weg LA 7. 1e weg RA klinkerweg naar kapelletje
E	3,7 km	8. keer terug naar de asfaltweg 9. RA Goorsedijk 10. weg volgen tot Goorsebrug 11. direct over de brug LA fietspad volgen 12. Brugstraat oversteken en RD fietspad volgen tot bij de landhoofden van de oude trambrug
F	3,9 km	13. RD over het fietspad naar de nieuwe brug
G	3.9 km	14. ga onder de nieuwe brug door. 15. vervolg enkele tientallen meters langs het kanaal
<p>U kunt hier gebruik maken van een afkorting zo u dat wilt. U slaat dan het gedeelte door Mierlo-Hout over. Ga in dat geval rechtdoor langs het kanaal tot de Oudvensebrug. Daarover LA en u bent bij punt M.</p>		
H	6 km	16. ga terug naar de nieuwe brug 17. voor de brug LA Geldropse ventweg 18. RA Geldropseweg oversteken en LA weg volgen 19. bij rotonde rechtdoor 20. bij rotonde 3 ^e afslag richting Mierlo-Hout (Hoofdstraat) 21. bij nr. 130-132 bereikt u het volgende punt
I	6,4 km	22. vervolg RD Hoofdstraat 23. RA Houtse Parallelweg
J	6,4 km	24. vervolg naar de overweg Hoofdstraat
K	6,7 km	25. keer om en ga terug over de Hoofdstraat 26. RA Slegersstraat 27. Begraafplaats H.Lucia
L	7,4 km	28. ga verder over de Slegersstraat 29. houdt rechts aan Slegersstraat (voor Dupré door) 30. voor de spoorlijn LA fietspad op
M	10,4 km	31. vervolg over het fietspad tot over de Brandevoortse dreef 32. na de Brandevoortse dreef 2 ^e fietspad LA (zwarte fietspad) 33. volg het fietspad langs de Veste op tot bijna aan het einde 34. LA via het klinker paadje naar de Moerkensbeemden 35. RA op de Moerkensbeemden 36. einde weg RA De Voort 37. voor de rotonde LA oversteken 38. direct LA fietspad Zandershoeve 39. Zandershoeve volgen tot aan Oudvensebrug 40. Oudvensebrug oversteken

Punt op de kaart	Afstand	routebeschrijving
N	12,5 km	41. terug naar de Oudvense brug 42. LA langs het kanaal op vervolgen. U mag zelf kiezen aan welke kant u wilt rijden, het ouder fietspad aan deze kant, of het nieuwe aan de overkant. 43. bij de Broekse brug LA 44. eerste weg RA Luchen 45. LA St. Catharinaweg 46. weg helemaal uitrijden
O	13,6 km	47. RA langs de Geldropse weg 48. na het Wolfsven bereikt u het oorlogskerkhof
U kunt hier gebruik maken van een afkorting zo u dat wilt. U slaat dan het gedeelte door Geldrop over. U gaat dan terug richting Mierlo. Bij de rotonde RA (Santheuvel), 5e weg RA (Wolfsberg), 1e weg LA (Kasteelweg) u komt bij punt Y		
P	16,6 km	49. weg vervolgen langs de Geldropse weg 50. bij 1 ^e stoplicht in Geldrop rechtdoor 51. bij 2 ^e stoplicht LA Johan Peijnenburgweg 52. RA Bockweerdpad 53. 2x Hofdael oversteken 54. Op de Meent (P) schuin LA richting Heuvel/ horecaplein
Q	16,7 km	55. verlaat het plein in noordelijke richting (Hofstraat) naar het gemeentehuis
R	16,9 km	56. keer om en ga RA Jan van Geldropstraat 57. LA Jan van Geldropstraat 58. RA Heuvel 59. LA over de parkeerplaats
S	17,2 km	60. RA Heuvel 61. rechtdoor Stationsstraat 62. nr. 19
T	17,4 km	63. vervolg de Stationsstraat 64. hoek Wilhelminastraat
U	18,6 km	65. vervolg de Stationsstraat 66. rechtdoor over Parallelweg 67. door de tunnel onder het station 68. Tournooiveld oversteken, door hek fietspad volgen 69. direct LA fietspad volgen, fietspad steeds rechts aanhouden 70. RA Hertogenlaan 71. LA Pastoor van Hooffstraat 72. LA Hoog Geldrop 73. Stoppen bij kruising Genoenhuizerweg
V	20,7 km	74. vervolg Hoog Geldrop 75. na de tunnel onder de spoorlijn LA Parallelweg 76. 5 ^e weg RA Emmastraat 77. Einde weg RA Eindhovenseweg 78. Rechtdoor Nieuwendijk 79. Nummer 52
W	21,0 km	80. vervolg Nieuwendijk 81. bij de rotonde
X	22,3 km	82. vervolg RA Nieuwendijk 83. rechtdoor Korte Kerkstraat 84. LA Langstraat 85. rechtdoor Molenstraat 86. bij stoplicht oversteken en Sluisstraat volgen 87. LA Sluisstraat 88. kruising Witte de Withstraat

Punt op de kaart	Afstand	routebeschrijving
Y	26,3 km	89. vervolg LA Sluisstraat 90. bij Grote Bos rechtdoor Sluisstraat 91. weg blijven volgen wordt Aardborstweg (fietspad) 92. LA Wolfsberg (knooppunt 86) 93. RA Kasteelweg 94. Stopplaats bij informatiebord
Z	27 km	95. vervolg Kasteelweg 96. LA Heer de Heuschweg 97. Bij Santheuvel oversteken naar Heer van Scherpenzeelweg 98. Linkerzijde kerkhof H.Lucia
a	27,1 km	99. vervolg Heer van Scherpenzeelweg 100. pastorie en Hof van Bethanië
b	27,1 km	101. vervolg Heer van Scherpenzeelweg 102. H.Lucia Kerk
A	27,8	103. vervolg Heer van Scherpenzeelweg 104. weg vervolgen wordt Kerkstraat 105. einde weg RA

A Overval op het oude Raadhuis

Tijdens de gehele oorlog was het oppassen geblazen, zowel voor de vijandelijke acties her en der als voor verklikkers of andere slecht willenden. Vele mensen verkeerden in nood en hadden armoede. In iedere gemeenschap waren personen te vinden die zich het lot van anderen aantrokken en probeerden met gevaar voor eigen leven hierin verandering te brengen. In dit ondergrondse werk werden grote risico's genomen om vluchtelingen te helpen zoals bijvoorbeeld parachutisten en soldaten te begeleiden naar hun onderdeel of terug naar diens vaderland. Ook Mierlo kende een ondergrondse organisatie. Zo waren er diverse Mierlonaren in het grootste geheim actief om anderen te helpen. Jan van Vlerken was één van hen. Jan had contacten met de bekende

Het Oude Raadhuis van Mierlo

verzetsman Harrie van Gestel, actief in Eindhoven en omgeving. Harrie bracht Van Vlerken op het idee om een overval te organiseren op het Mierlose bevolkingsregister en dit zo mogelijk te vernietigen. Door deze overval zou voorkomen kunnen worden dat men gebruik maakte van de registers.

Na vernietiging kon men de personalia van de jonge mannelijke bevolking niet gebruiken om de oproepen te vervaardigen, die hen zouden

verplichten om te gaan werken voor de vijand in Duitsland. De opdracht aan Van Vlerken was: gegevens verzamelen betreffende bepaalde personen, telefoonverbindingen, plattegronden, aflossingen van de wacht en andere bruikbare handelingen. Harrie van Gestel zou inmiddels een

(knok)ploeg samenstellen. Omdat Jan beslist niet actief aan de gewapende overval wilde meewerken, kreeg hij de opdracht om eventuele gewonden direct in veiligheid te brengen. Om eventuele inbraaksporen uit te wissen kreeg hij drie flessen fosfor en twintig brandstaven ter beschikking. Zodra de overval had plaatsgevonden moest er de fik in. Onder leiding van Harrie van Gestel kwam de uit twaalf man bestaande ploeg in actie. De wacht moest eventueel met chloroform worden bedwelmd. Op 11 februari 1944 's avonds om 23.00 uur was ieder op zijn plaats en even later waren de wachtposten overmeesterd. Er werd direct een begin gemaakt met het forceren van de kluis. Helaas viel deze klus tegen, want de kluisdeur bleek niet te kraken. Een gat in de zijmuren moest de oplossing brengen. Het vele lawaai en licht in het gebouw werden opgemerkt door een latere wachtpost buiten. Halsoverkop werd er vertrokken en nam men nog wat spullen mee die in het verzetswerk goed van pas konden komen, zoals een schrijfmachine, papier en inkt. Harrie van Gestel ging als laatste en stak de boel in brand. Door de haast had men vergeten om ramen of deuren open te zetten. Hierdoor smoorde de brand en ging door zuurstofgebrek vanzelf uit. Helaas was de overval mislukt.

B Bevrijdingsmonument

In 1994 werd ter gelegenheid van 50 jaar bevrijding door de bevolking van Mierlo dit monument geschonken.

“Wie de vrede bewaart, verdient de vrijheid”

Geschonken door de bevolking ter herinnering

aan de 50 jarige bevrijding van Mierlo

24 September 1994

C De molen van Branten

Omdat de molen was gebouwd bovenop de enkele meters hoge molenberg en aan de rand van het dorp (de huidige Hertenkampstraat en Ellenaar waren in die tijd nog onbebouwd) was dit een uitstekende locatie voor het plaatsen van afweergeschut. Op de achtergrond zien we de magazijnen

van De Kim zaad- en bloembollenhandelaar. Deze panden zijn afgebroken voor de realisatie van de huidige nieuwbouw. De molen was in 1941 in zeer slechte staat en is gerestaureerd. Bij de molen is het hertenkampje gerealiseerd en voor de molen het molenplein waarop vele festiviteiten in Mierlo plaatsvinden.

De molen in de oorlog met artillerie

D De Mariakapel

Het kappelletje werd op 22 juli 1951 officieel geopend uit dankbaarheid voor de behouden terugkeer van 66 Mierlose militairen. Zij streeden in de periode 1945-1950 in Indonesië voor Koningin en Vaderland. Tevens worden hier herdacht Jan Peters-Rit die in 1942 te Rangoon sneuvelde en Martien Louwers die sneuvelde in 1943 door oorlogsgeweld te Chunkia. Door allerlei acties, tombola's, handboogwedstrijden en dergelijke te organiseren, werden de benodigde gelden bijeen vergaard om de kapel te realiseren. De kapel werd ontworpen door Frans Vervest. Het beeld 'Maria met kind' werd door Piet Slegers vervaardigd. Aannemer Jan Verbruggen bouwde met het nodige vrijwillig personeel de kapel.

E Trambrug

In 1886 werd door de Amsterdamse koopman Schwiep actie ondernomen tot aanleg van een tramlijn vanaf Eindhoven via Geldrop Mierlo en Helmond naar Asten. Na een lange tijd van onderhandelen, om alle gemeentebesturen en belanghebbenden op één lijn te krijgen, kon in 1902 worden begonnen met de aanleg van de spoorlijn en de bijbehorende kunstwerken en bruggen. Met een

feestelijke ingebruikname van de tramlijn ging de trammaatschappij

in 1906 de lijn exploiteren. Door toedoen van o.a. de stoombootmaatschappij werd men genoodzaakt om de brug ca.1 meter te verhogen. Deze werd er met soortgelijke stenen opgemetseld, maar is nog goed te zien. Door de concurrentie van dezelfde stoombootmaatschappij en het sterk opkomende autobusbedrijf Spierings (het latere Ehad en thans Bergerhof) werd de exploitatie steeds moeilijker.

Het verhogen van de trambrug

De trambrug in een winterslandschap

verdedigingslinie liep vanaf de trambrug tot aan de 'Nieuwe brug'. Bij het binnenkomen van de geallieerden tijdens de bevrijding in 1944 werd van hieruit tegenstand geboden.

In 1936 reed de laatste tram en de Stoomtrammaatschappij ging daarbij ter ziele. Toen in 1940 de 2e wereldoorlog uitbrak, werd uit voorzorg- en veiligheidsoverweging de brug tussen beide landhoofden door het Nederlandse leger opgeblazen, zodat de vijandige troepen hiervan geen gebruik konden maken. Bovendien werd er aan de noordzijde van het kanaal een loopgraaf met eventuele slaapruijnten gegraven. Deze

F De Nieuwe brug

In de volksmond ook wel 'Neijbrug' genoemd werd gebouwd om een vaste oeververbinding te hebben met de nieuwe weg (Geldropseweg) die vanuit Helmond rechtstreeks naar Geldrop leidde. Bij de bevrijding in september 1944 was de brug wel gereed, maar de taluds aan beide zijden waren nog niet aangelegd.

Met geïmproviseerde stellingen hebben de Engelsen toch een overgang kunnen maken, zodat de troepen vrij snel konden oversteken om de bevrijdingsactie van Helmond te bewerkstelligen. Omdat de Duitsers

in Mierlo-Hout aan de spoor-weg-overgang zoveel tegenstand boden, moesten de Engelsen weer terugtrekken hergroeperen. Bij deze en andere gevechtsacties werd vanaf de Oudvense brug met mitrailleurs en granaten geschoten. Bij een noodlottig treffen van waarschijnlijk een of meerdere granaten zijn op tragische wijze vele slachtoffers gemaakt. Na de oorlog werd met paard en kar en gebruikmaking van vele kruiwagens de grond van het talud bij de trambrug afgegraven en verplaatst naar de in aanleg zijnde nieuwe weg en nieuwe brug, zoals wij die nu nog kennen als "de Geldropseweg" met "de Neijbrug".

Aan de linkerzijde van de brug zit nog geen talud

Soldaten en burgers op de Nieuwe brug die nog aangesloten moet worden op de weg.

G Slachtoffers gehucht Den Brand

Bij de bevrijdingsactie van de Engelsen op Mierlo-Hout en de stad Helmond werden felle gevechten geleverd. Tot heden was het nog vrij rustig geweest met de oorlogshandelingen in Mierlo. Maar op 21 september 1944 werden de bewoners van het gehucht Den Brand toch door de Duitsers aangeraden een veiliger heenkomen te zoeken. De Duitsers hadden het plan en de opdracht om de betonnen brug (de Nieuwe brug) te laten springen. Terwijl de Engelsen vanuit de Marktstraat en Dorpstraat naar de Ellenaar trokken om vandaar uit de stellingen van de Duitsers over het kanaal te bestoken. De Ellenaar was toen nog niet bewoond, alleen de molen stond er. De familie Vorstermans vertrok, uit het witte huis op de hoek van de Geldropseweg en Brandevoort, naar het verderop gelegen gehucht Schuilen. Halverwege hun doel werden ze echter verrast door hevige aanvallen met mitrailleurs, granaten en mogelijk mortieren in de omgeving van de brug. In allerijl werd er dekking gezocht in een vrij diepe sloot en wachtten zij daar het einde van de gevechten af. De vuurgevechten vanaf het Oudven richtte zich voornamelijk over de Nieuwe brug heen, op de verdedigingslinie tussen de Nieuwe brug en de Trambrug. Omdat er in de loop van het kanaal een "knik" zit, is het zeer waarschijnlijk dat er tijdens de gevechten een mortierafzwaaijer werd afgevuurd die bovenop het dak van een schuilkelder terecht kwam. Deze schuilkelder bevond zich iets links van de vuurlijn. Na terugkomst vernam men van de tragische omstandigheden welke de familie Sloots waren overkomen. Na de waarschuwing van de Duitsers om een veiligere plaats op te zoeken, waren vader Marinus Sloots en zijn vrouw Maria van Oosterhout met hun kinderen Anna, Henrica, Theo, Gerard en Martien in de schuilkelder gevlucht die samen met buurman Verheijen gemaakt was. De schuilkelder had dikke wanden tegen granaat inslagen en was bovenop afgedekt met een eenvoudig dak tegen de regen. Behalve het gezin Sloots was er ook een Joods meisje; Henrica Kramer uit Rotterdam. Zij was een onderduikstertje en logeerde daar toevallig. En verder waren er de naaste burens grootvader Verheijen met zijn kleinzoon Daniël, Gerardus Meulendijk en de andere burens: Alphons en Christiaan van de Reek. Die woonden in die tijd in het thans

afgebroken café van Van de Reek. Tijdens de hevige schermutselingen viel er een gevechtspauze. De ook in de schuilkerder aanwezige Daniël van der Putten waagde de kans om in de deuropening voorzichtig polshoogte te nemen van de toestand buiten. Juist op dat moment werd hij van veraf met een vuurwapen doodgeschoten.

Pastoor Van Lierop schreef in die tijd in zijn dagboek:

“1944 - September bevrijding op 21 September. Op den Brand bij den Steenen brug kwamen 13 parochianen daarbij deerlijk om het leven. Behoudens dit treurige gebeuren kwam onze parochie er schitterend vanaf.”

H Boerderij van Vervoort

De route vervolgt nu naar Mierlo-Hout, wat ten tijde van de bevrijding nog een onderdeel van Mierlo was. In Mierlo-Hout is relatief hevig gevochten zowel in de oorlog als bij de bevrijding. Het dorpsgedeelte lag strategisch, aan de Zuid Willemsvaart wat enerzijds een Noord-Zuid transport verbinding was en anderzijds een verdedigingsbarrière voor Helmond, aan de spoorlijn Eindhoven-Venlo en aan een belangrijke verkeersweg vanuit Eindhoven via Geldrop en Mierlo naar Helmond zo verder naar het oosten. Na de bevrijding van Mierlo op 21 september zijn er nog hevige gevechten geweest in Mierlo-Hout voordat daar een dag later de Duitsers ook teruggedrongen werden tot over de Zuid Willemsvaart. De bruggen daar werden door de Duitsers opgeblazen zodat de geallieerden meer tijd nodig hadden om Helmond te ontzetten. De dreiging in Mierlo-Hout bleef daarom nog enkele dagen tot dat Helmond op 25 september werd bevrijd.

Aan de hoofdstraat zijn veel gebouwen in de oorlog beschadigd geraakt, zowel door beschietingen en bombardementen als door brand. Een van de gebouwen die daarbij verloren ging was de boerderij van Vervoort die lag op de plaats waar nu de huizen met huisnummers 130-130a-132 staan. Een van de bewoners was toen Giel Vervoort. In zijn herinneringen aan de oorlog vertelt hij:

Deze foto is door Marinus Coolen in 1937 genomen vanuit de kerktoeren van de St. Luciakerk. De huizen links en rechts van de langgevelboerderij staan er nog.

“Mijn vader zei dat het niet meer lang zou duren, dat we van de Duitsers verlost zouden zijn. Het geluid van het geschut werd steeds harder en in de namiddag van 20 september om 17.00 uur hoorden we de eerste granaten inslaan. We hadden van een betonnen voersilo een schuilkerder gemaakt. Daar zijn we toen ingevlucht en van alle kanten werd er geschoten. Op een gegeven moment hoorde mijn vader iets ‘kraken’ in de boerderij, achteraf merkte we dat, een Duitse tank zich aan de voorzijde van de boerderij,

achteruit in de schuur had geparkeerd en met de hete uitlaat van de tank een stuk van de boerderij in brand had gezet. Het

schieten werd ondertussen steeds heviger. Mijn jongste broer, van 8 jaar, zei ‘Moeder, doe maar

bidden, dan horen we het niet zo goed'. Plotseling merkte vader dat inderdaad een stuk van de boerderij, tot de nok toe gevuld met rogge en haver, in brand stond, de vlammen sloegen boven de boerderij uit. Het was inmiddels donker geworden en de Duitsers trokken zich terug. Het was een half uur rustig toen Toon Jansen, de brandweercommandant, aan de schuilkelder kwam en vroeg: 'leven jullie nog?' Waarop mijn vader gelukkig bevestigend kon antwoorden. Inmiddels werden de brandweerslangen aangesloten en hielden ze de brandmuur tussen de boerderij en het woonhuis nat, zodat het woonhuis gespaard kon worden.'

De boerderij was dermate beschadigd dat die afgebroken moest worden.

I Herdenkingsmonument Mierlo-Hout

Op de hoek Hoofdstraat-Houtse Parallelweg is flink slag geleverd vanwege de overweg die de Duitsers niet wilde opgeven. Zoals eerder gemeld zijn er meer oorlogshandelingen in Mierlo-Hout geweest dan in Mierlo. Er zijn dan ook verschillende slachtoffers te betreuren geweest, ondanks de heersende mening dat gezien de hoeveelheid gevechtshandelingen en het gegeven dat vele burgers gewoon zijn blijven wonen het aantal relatief meevalt. Om de slachtoffers en hun redders te eren is een indrukwekkend monument geplaatst in het plantsoen op deze hoek. Het monument staat precies op de plek van de schuilkelder van de familie Coolen, waarvan ook een foto op het monument staat.

Het eerste gedeelte is geplaatst in 2011. Het is een roestkleurige boerderijgevel van cortenstaal met daarin een dubbele deur. Op de rechterdeur is een tekening te zien van Francien Coolen die tevergeefs het leven probeert te redden van Luitenant Millar (zie verderop). Links van de deuren zijn vijf historische foto's en tekst aangebracht. Het monument is in 2012 uitgebreid met een paneel aan de linkerzijde met daarop namen en foto's van oorlogsslachtoffers uit Mierlo-Hout en vier Britse militairen:

OMGEKOMEN INWONERS VAN MIERLO-HOUT

Alexander Heldens	* 03-12-1881 † 24-05-1940
Frans van de Kimmenade	* 27-08-1894 † 24-05-1940
Sjef Spoormakers	* 04-08-1894 † 24-05-1940
Harrie Smits	* 28-08-1910 † 24-05-1940
Zr. Grade Roefs	* 11-08-1915 † 15-11-1943
Henriëtte van Wetten	* 02-12-1924 † 01-09-1944
Wimke van Wetten	* 05-04-1937 † 01-09-1944
Jan van Berlo	* 23-04-1920 † 22-09-1944
Frans Cornuit	* 16-04-1880 † 22-09-1944
Mari Raijmakers	* 16-03-1934 † 23-09-1944
Jan Keijzers	* 15-05-1927 † 25-10-1944

GESNEUVELDE BRITSE MILITAIREN IN MIERLO-HOUT

Sgt. Davis P.C.E.	*28-07-1925 † 22-09-1944
Pte. Ion James	* 09-11-1922 † 22-09-1944
2e lt. Millar Bruce John	* 14-11-1923 † 22-09-1944
Cpl. Kettle Selwin	* 06-02-1923 † 22-09-1944

EN DE ONBEKENDE MILITAIREN'.

J De overweg in de Hoofdstraat

Wachtpost 36 bij de spoorwegovergang in de Hoofdstraat werd op 22 september in brand geschoten en brandde volledig uit.

Een belangrijke plek was de spoorwegovergang in de Hoofdstraat. De Duitsers hebben stevig ingezet om de Engelsen hier tegen te houden, nadat dat bij het Eindhovens kanaal niet gelukt was. Er werd een zware strijd geleverd, waarbij onder ander de spoorwegpost nr. 36 vernield werd. Mitrailleurvuur klonk van beide kanten en er werden vele granaten afgevuurd. Slachtoffers konden niet uitblijven. Zwaar gewonden werden afgevoerd naar het (nood)ziekenhuis in Geldrop, licht gewonden werden in woningen in de omgeving verzorgd. De doden

bleven liggen en werden later tijdelijk begraven op de noodbegraafplaats aan de Slegersstraat.

Uiteindelijk wisten de Engelsen ook deze post te overwinnen en kon de opmars richting Helmond worden voortgezet. Mierlo-Hout was op 22 september bevrijdt. Helmond moest nog even wachten aangezien de Duitsers de bruggen allemaal hadden opgeblazen zodat de Engelsen er niet overheen konden. Pas op 25 september kon in Helmond de bevrijdingsvlag worden uitgestoken.

Nadat het Duitse verzet gebroken was kon de Engelse infanterie over de spoorlijn de opmars naar Helmond vervolgen.

dichtgetimmerde schoenwinkel van Coolen op 22 september 1944. Voor de winkel nog was restanten van de bomengalerij.

Veel gebouwen in de omgeving hebben van die gevechten veel te lijden gehad. Bijvoorbeeld de schoenwinkel van Coolen op de hoek van de Hoofdstraat en de Parallelweg. Daar waar nu de Houtse Bazaar in gevestigd is. De winkel was door de Duitser in de oorlog geplunderd en beschadigd. De bomengalerij voor de winkel was door de terugtrekkende Duitse pantservoertuigen omver gereden en alle winkelruiten waren gesneuveld.

In dit pand woonde toen onder andere Francien Coolen. Van haar is het volgende verhaal:

“Vrijdagmorgen begon de aanval van de Engelsen vanuit Mierlo rond half zeven en hoorde ik overal schieten. Ik hoorde ook een geluid vlakbij. Voorzichtig besloot ik te gaan kijken en ging naar de werkplaats op de hoek van ons huis aan de Parallelweg. Ik geneerde me, want sprak toen nog geen woord Engels. Dat bleek ook niet nodig, want de man was een Nederlands soldaat van de Irene-brigade die voor de Engelsen een verkenning uitvoerde. Ik zag Duitsers over de spoorbaan rennen en sommige gingen met mitrailleurs tussen de rails liggen. Anderen renden met Panzerfausten door de spoorloot. Ook zag ik door de witte ster op de tanks dat het Engelsen waren die achter mijn richting uitkwamen. Langs en achter de tanks zag ik ook Engelse soldaten lopen. Het was een afschuwelijk gezicht want ik zag dat zowel Engelse als Duitsers geraakt werden en bleven liggen. Sommige Duitsers bleven vuren tot de tanks misschien twintig meter van ze af waren. Dan gooiden ze hun mitrailleur [MG 42] weg en staken hun handen omhoog. op vrijwel hetzelfde moment reed een Engelse tank over de hoofdstraat het stopte vlak voor de overweg, pal voor ons huis, vurend met zijn mitrailleurs. Daarna volgde een doffe harde knal en zag dat de bemanning van de tank er heel snel uitsprong. een van hen was gewond en kroop langzaam de openstaande poort van de boerderij tegenover ons binnen. Er kwamen meer tanks over de Hoofdstraat. Zij reden de overweg over. Ook de tank die geraakt was werd weer bemand en bleek toch nog te kunnen rijden.

Francien Coolen op de Gemeenbest
Erebegraafplaats in Mierlo

Al in 1940 had ik E.H.B.O- opleiding gehad en ik was actief lid van het Rode kruis. Ik realiseerde me dat ik moest helpen. Ik ben naar de Engelse soldaat in de boerderij gerend, in de hoop voor hem iets te kunnen doen. Het was eigenlijk nog een jongen, een paar jaar jonger dan ik. Later bleek dat niets hem meer had kunnen helpen. ik heb hem nog een tijd in mijn armen gehouden totdat andere Engelse soldaten kwamen en hem overnamen. Hij was toen al overleden. Zoiets vergeet je natuurlijk nooit."

De jonge Britse soldaat waar Francien Coolen het over heeft is Luitenant Bruce John Millar. Zij heeft zijn graf op de gemeenbest begraafplaats in Mierlo geadopteerd en altijd verzorgd. De opletende lezer ziet natuurlijk dat op de foto hiervoor Francien bij het graf van soldaat R.F. Adam geknield zit. Dit komt door een klein misverstand. De Engelsen hadden de gewoonte hun grote legervoertuigen een naam te geven. De tank van Bruce Millar werd Adam genoemd. Vandaar dat in het begin Francien het graf van Adam

onder haar hoede nam. Vanaf het moment dat het misverstand was opgehelderd heeft zij beide graven verzorgd.

K St.Lucia begraafplaats

Op de begraafplaats St. Lucia liggen een aantal oorlogsgraven. In 4 bij elkaar gelegen graven zijn de slachtoffers begraven van een wel heel bijzonder bombardement dat plaatsvond op de nacht van 24

mei 1940. Het was een warme nacht. Vandaar dat rond de klok van half één zich nog enkele mensen in Mierlo-Hout op straat bevonden. En niet alleen om over het weer te praten maar om ook na te praten over enkele Engelse vliegtuigen die een uur eerder richting Duitsland waren gevlogen. Plotseling kwam daarna uit het oosten een Engelse bommenwerper, begeleid door enkele jagers, aanvliegen. Een der jagers

liet een parachute met daaraan een lichtkogel boven Mierlo-Hout vallen waarna de bommenwerper een bom afwierp. De bom ontplofte op de kruising Kardinaal van Enckenvoirtstraat-Parallelweg,

doodde vier inwoners uit Mierlo-Hout te weten Alexander Helden (68 jr.), Frans van de Kimmenade, Sjef Spoormakers (beiden 45 jr.) en Hendrik Smits (29 jr.) en verwoestte enkele omliggende huizen. De namen bent u ook al tegengekomen op het oorlogsmonument dat u eerder bezocht. Tot op heden is nooit duidelijk geworden waarom de Engelse bommenwerper uitgerekend op deze plek zijn bom afwierp. Op de website van de Heemkundekring Myerle treft u een krantenartikel aan uit de Noordbrabantsche Courant van Zaterdag 25 mei 1940 met betrekking tot deze aanval.

Het mysterie

Waarom uitgerekend op deze plek een bom? Of was de bom voor een ander huis bestemd op de Parallelweg? Was de bom bedoeld voor het een honderd meter verderop gelegen woonhuis van Fritz Potzler en maakte de Engelse bommenwerper een noodlottige vergissing?

Potzler was voor het uitbreken van de oorlog al actief om Helmond en omgeving volledig in kaart te brengen ten behoeve van een Duitse inval. De Rijksduitser Potzler zou in de noodlottige nacht tevens onderdak hebben geboden aan Seyss Inquart, op 18 mei 1940 benoemd tot Reichskommissar voor bezet Nederland.

Ooggetuigen zagen onmiddellijk na het bombardement een Duitse legerauto, begeleid door militairen, met hoge snelheid wegrijden richting Someren. Mensen die toegang hadden tot het huis van Potzler hebben na de oorlog verklaard Seyss Inquart hier te hebben ontmoet. Zodat het aannemelijk lijkt dat de bom inderdaad was bedoeld om Seyss Inquart te doden. Alleen de archieven zwijgen. Een officiële bevestiging die opheldering kan geven rondom de gang van zaken van het noodlottige bombardement blijft uit. Heel veel is bekend van de Tweede Wereldoorlog. Alleen het mysterie van het bombardement op 24 mei 1940 op Mierlo-Hout blijft bestaan.
(Bron: Helmond Regio - donderdag 26 september 2002)

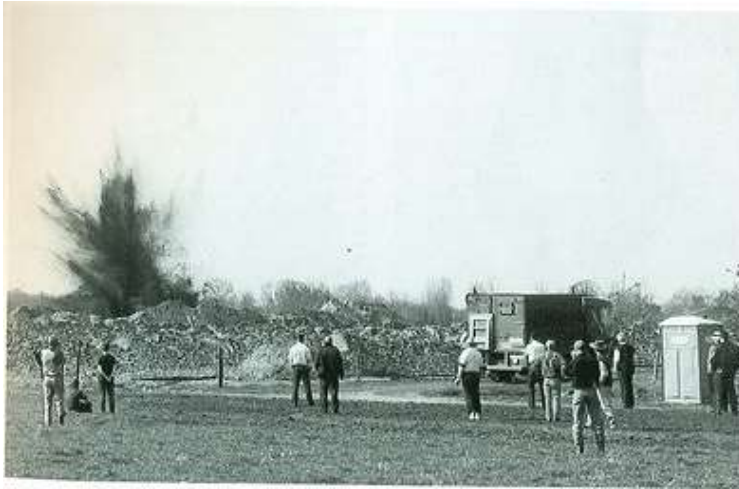
De graven zijn in 2004 en in 2013 gerestaureerd. Voor de graven is een marmerenplaqueette geplaatst met als tekst

***"Oorlog, angst, noodlot, dood. Vrede, hoop, toekomst, leven.
24 mei 1940."***

Op de begraafplaats rust ook Marie Raijmakers, omgekomen bij de bevrijding in 1944. Op deze steen staat: ***"Toen onze vrijheid was verworven ben ik door 's vijands lood gestorven."***

L Munitie gevonden bij de Slegersstraat

Het tot ontploffing brengen van opgegraven Duitse explosieven in Brandevoort op 9 april 1997

In het gebied rondom de spoorlijn zijn veel munitie en springstoffen achtergebleven. Bij opgravingen aan de Slegersstraat en in Brandevoort zijn meerdere malen dergelijke zaken aangetroffen. De reden dat er springstoffen zijn achtergebleven is waarschijnlijk dat die bedoeld waren om de spoorlijn tussen Eindhoven en Helmond op te blazen om het mogelijke bevrijders moeilijker te maken om hun transporten over het spoor te doen slagen. De opmars van de geallieerden was mogelijk zo snel dat van het opblazen niks gekomen is. Ook het achterblijven van de munitie zou daarop kunnen duiden.

M Boerderij Sengers Oudven

In de boerderij van familie Sengers (tandarts Prinssen) op het Oud Ven was een aantal onderduikers gehuisvest. Behalve deze onderduikers was er ook een verbindingspost ingericht. In de tijd die vooraf ging aan de aanval op de Nieuwe brug hadden de bewoners ook een schuilkelder aangelegd. Deze was juist op tijd gereed toen het wapengekletter begon. De tanks kwamen met luid geraas door de velden aangereden en begonnen direct te vuren. In hun boerderij was een vrij groot aantal Britse soldaten samengetrokken. De Britse tanks stelden zich even later weer op naar de brug toe, met daarachter de infanterie. Waarschijnlijk werd hier de noodlottige “afzwaaiër” afgevuurd die even later de slachtoffers van den Brand zou maken. De granaten en mortieren werden over de Nieuwe brug heen en op de tussen de trambrug en Nieuwe brug gelegen verdedigingswerken

gelanceerd. Het is niet duidelijk of de slachtoffers werden getroffen door Duitse of Engelse granaten. Vooraf waren bij de boerderij van Van Vlokhoven een paar tanks en een hooischaar en bij Giebels de gehele boerderij in brand geschoten.

N Boerderij Van Vlerken

Tijdens de bevrijdingsacties van Geldrop en Eindhoven waren er ook al verkenningsvoertuigen

vooruit gestuurd naar Mierlo, om daar de locaties en sterkte van de Duitse legereenheden in kaart te brengen. Met behulp van mensen uit het verzet en de ondergrondse kreeg men de juiste gegevens in handen. Enkele van deze verkenningsvoertuigen verzamelden zich bij boerderij Van Vlerken. Mede van hieruit rukte men op om de aanval over het kanaal in te zetten. Met het bord "Mierlo" en een gedeelte van de oude boerderij is deze locatie nog goed te herkennen.

O Engelse begraafplaats (Erebegraafplaats Gemenebest)

Bij de vuurgevechten en schermutselingen in de naaste omgeving van Geldrop en Mierlo vielen er vele doden. Zowel aan de zijde van de geallieerden als de Duitsers waren er doden te betreuren. Vaak was er geen tijd om de slachtoffers op een waardige manier te begraven en kregen zij een noodbegrafing ter plaatse. Later werden her en der de stoffelijke resten weer opgegraven en in Mierlo herbegraven. Zo lagen er Duitsers en andere nationaliteiten begraven. De Duitse

Oorlogskerkhof in de beginjaren

begraafplaats lag links van het huidige (Engelse Kerkhof) Alle 309 Duitsers werden in 1954 (weer) opgegraven en naar het grote Duitse oorlogskerkhof in IJsselstein overgebracht. In het begin waren alle graven in Mierlo voorzien van een wit houten eenheidskruis. Omstreeks 1948 werden deze vervangen door ijzeren kruizen en deze werden bij de

grootschalige renovatie in 1954 weer vervangen door de huidige eenheidsstenen. Toen werd ook het Erekrus (Cross of Sacrifice) geplaatst.

Een dergelijk kruis komt op bijna alle erebegraafplaatsen van het Gemenebest voor. Het is een

ontwerp van Sir Reginald Blomfield. Het is uitgevoerd in Portland natuursteen, en er is een bronzen zwaard op aangebracht. Er liggen 665 grotendeels jonge mannen, die voor onze vrijheid hun leven lieten. Hiervan liggen er zeven onbekende soldaten en één Nederlandse soldaat van de Princes Irene Brigade. Zijn naam was Gerard Marinus Stöner. Hij viel in Oirschot op 22 oktober 1944, op 20 jarige leeftijd..

Graf G.M. Stöner

Lewis Tombs

In 1982 werd Lewis Tombs, een der overlevende soldaten en tuinman op de begraafplaats, hier ook begraven. Hij onderhield plichtsgetrouw de graven van zijn strijdmakkers. Met speciale toestemming van de Engelse regering werd Tombs na zijn overlijden bij zijn gesneuvelde strijdmakkers ter aarde gesteld. Het mag uniek genoemd worden dat ook zijn vrouw, Stien Tombs-Louwers, na haar overlijden als enige vrouw en met toestemming van de Engelse regering

Jaarlijks vind op de begraafplaats in het kader van de nationale dodenherdenking op 4 mei een gemeentelijke bijeenkomst plaats op deze begraafplaats. Hierbij zijn altijd veel mensen uit Geldrop en Mierlo

aanwezig. De aanwezigheid van veel jeugdigen geeft aan dat het herdenken van de slachtoffers van de oorlog nog voortleeft en dat we bewust zijn van het feit dat we alleen in onze vrijheid kunnen leven door de opofferingsgezindheid van anderen.

Dodenherdenking op 4 mei

Ter gelegenheid van de herdenking van de operatie Market Garden, stopten de voertuigen op 16 september 2014 ook bij deze begraafplaats. De veteranen, bestuurders en vele anderen waren aanwezig bij de ceremonie waarbij eer gebracht werd aan de gesneuvelden die hier begraven liggen.

P Burgemeester Henri van der Putt

Voluit Karel Lodewijk Hendrik van der Putt, geboren te Eindhoven op 17 december 1887. Burgemeester van Geldrop van 1 juni 1939 tot 6 juli 1944, die in de bezettingsjaren 1940-1944 ondergronds verzetswerk deed door onder andere joden aan een onderduikadres te helpen, of de mogelijkheid had persoonskaarten en dergelijke te manipuleren. Tevens had hij in de laatste jaren de leiding over een verzetsgroep van burgemeesters met de naam "Geldrop", tot deze groep behoorden de gemeenten Geldrop, Heeze, Leende, Bergeijk, Maarheeze, Budel, Someren, Asten en Veldhoven. Deze burgemeesters pleegden passief verzet door bepaalde maatregelen, die zij van de Duitsers moesten uitvoeren, zo mogelijk niet of zeer langzaam uit te voeren. In mei 1944 kreeg de burgemeester opdracht om dertig arbeiders aan te wijzen voor werkzaamheden aan verdedigingswerken in Zeeland. Hier had hij echter ernstig bezwaar tegen.

Uiteindelijk wist hij dertig vrijwilligers te vinden. Op 22 mei vertrokken deze dertig Geldroppenaren naar Koudekerke. Na vier weken moesten deze worden afgelost door een tweede groep. Burgemeester Van der Putt maakte zelf deel uit van deze tweede groep. Door enkele verzetsmannen werd de zaak Zeeland niet goed be-grepen. Via een wrang gedicht wilden zij het beleid van de burgemeester vanaf juni 1944 aan de kaak stellen. De houding van de burgemeesters in de zaak Zeeland zat de Duitsers niet lekker. Op 6 juli 1944 werd burgemeester Van der Putt met zes collega's opgeroepen voor een vergadering in Vught. Ze zijn daar gearresteerd en overgebracht naar kamp Vught en vervolgens naar het concentratiekamp Sachsenhausen en Bergen Belsen. Het is onzeker of hij dáár is omgekomen of wellicht enige tijd later in de Russische zone. In 1951 werd aangenomen dat hij in één van die kampen is overleden. Vanwege zijn ondergrondse werk en het verzet tijdens de bezettingsjaren, is in Aalst-Waalre, Eindhoven en Geldrop een straat naar hem vernoemd.

Op het plein voor de oude Burgemeesterswoning staat het vrijheidsbeeld van Willy van der Putt. Deze kunstenaar is een dochter van de burgemeester. Het Vrijheidsbeeld is uitgevoerd in brons. Een knielende mannenfiguur heft zijn rechterarm in de lucht, terwijl op zijn hand een vredesduif

zit. Het beeld is geplaatst op een vierkant voetstuk. Het gedenkteken is 1 meter 80 hoog, 70 centimeter breed en 70 centimeter diep. In het voetstuk staan de jaartallen '1940-1945' gebeiteld.

Het beeld symboliseert de bevrijding: 'de gebonden figuur die mede door middel van zijn hand de vrede (uitgebeeld door de duif) nieuw leven geeft'. Sinds Noach een duif liet uitvliegen om te verkennen of de wereld, na de grote vloed, weer bewoonbaar was, is de duif een symbool geworden voor goede tijdingen. Met goede tijdingen wordt dan meestal het begin van de vrede bedoeld. Het beeld is op 5 mei 1965 onthuld.

Q Gemeentesecretaris Jan Heurkens

Geboren op 16 juli 1907 te Nederhasselt en overleden op 9 augustus 1944 om 21.00 uur in het concentratiekamp Vught. Op 4 mei 1935 is hij in Geldrop gehuwd met Elisabeth Helena Maria van Grootel en het echtpaar woonde rechts vooraan in de Stationsstraat.

Jan (Johannes Jacobus Hendrikus) Heurkens was gemeentesecretaris van de gemeente Geldrop. In die functie kon Jan veel betekenen voor het verzet. Zo hielp hij samen met Henri van der Putt, de burgemeester van Geldrop, de vervalsingdienst van de Geheime Dienst Nederland. In het bijzonder door het vervalsen van persoonsbewijzen, bonkaarten en distributiebescheiden voor onderduikers en bemanningen van neergeschoten vliegtuigen. Zijn ondergrondse werk viel onder de landelijke organisatie en technische dienst. Hij was tijdens de oorlog ook lid van de L.O.-groep Eindhoven/ Geldrop. Hij stond via het verzet ook in contact met kapelaan Verhagen uit Geldrop en de gebroeders De Koning uit Heeze. Na de overval op het distributiekantoor te Geldrop en de bevolkingsregisters in het gemeentehuis van Mierlo, dook Jan onder. In hoeverre hij daar mee te maken heeft gehad, is niet duidelijk. Nadat er geen verdachte belangstelling van de S.D. (Sicherheidsdienst) was opgemerkt, kwam hij op 22 mei 1944 weer thuis van zijn onderduikadres. In april-mei werd een 17-tal verzetsmensen gearresteerd. De

L.O-groep Eindhoven/ Geldrop is door een geïnfil-treerde persoon in de verzetsgroep van Van Gestel bij de overval op het distributie-kantoor te Geldrop, verraden aan de Sicherheitsdienst te Eindhoven. Deze dienst was er van overtuigd dat Jan het netwerk leidde. Een week na zijn thuiskomst op 27 mei 1944, op de verjaardag van zijn vrouw, werd hij gearresteerd. Vanuit het restaurant Hof van Holland, schuin tegenover zijn woning, was hij geobserveerd en meteen omsingeld. Hij werd naar Haaren en later naar het concentratiekamp Vught overgebracht en werd daar bij de zeventien anderen gevoegd, waar hij op 9 augustus 1944 om 21.00 uur werd geëxecuteerd.

R Overval distributiekantoor en luchtbescherming

In 1939, dus vóór de bezetting, waren er al enkele levensmiddelen op de bon (o.a. suiker). Er was dus ook een distributiekantoor dat gevestigd was in de tramremise op de Heuvel, in het pand waar ze nu een restaurant aan het inrichten zijn links, van het oude gemeentehuis. Op 13 januari 1941 verhuisde het distributiekantoor naar de oude school in de Kerkstraat (nu Heuvel).

Kerkstraat, op rechtsvoor café Bosch, daarnaast de oude jongensschool

Deze school stond waar nu de parkeerplaats bij het winkelcentrum op de Heuvel is. In 1944 was Verhagen (de latere oprichter van het Weverijmuseum) hoofd van het kantoor. De rantsoenbonnen, distributiestamkaarten en de belangrijkste, de tweede distributiestamkaarten met

persoonsgegevens, werden bewaard in een oude brandkast die gemakkelijk geopend kon worden. Dhr. Verhagen had dit al gemeld te Eindhoven, waar Geldrop onder ressorteerde en verklaard dat hij hier geen verantwoordelijkheid voor kon nemen en liet dit schriftelijk vastleggen. In de nacht van 16 op 17 april 1944 is door een verzetsgroep onder leiding van Hendrikus van Gestel, geboren op 10 juni 1918 te Geldrop, bijgenaamd "de leren jas" een overval gepleegd op het distributiekantoor ten einde de ontvangstbewijzen, de distributiestamkaarten, de tweede

distributiestamkaarten, de rantsoenbonnen en de inlegvellen te bemachtigen. Deze rantsoenbonnen en stamkaarten waren nodig om onderduikers en vliegtuigbemanningen van neergeschoten vliegtuigen, die diep in de Peel rond de zwarte plak ondergedoken zaten, aan levensmiddelen te

helpen.

Dit alles werd buitgemaakt, zodat het doel ten volle was bereikt. Aan deze overval nam ook een lid der Nederlandse SS deel, die door een lid van de ondergrondse uit St. Oedenrode was aangezocht om deel te nemen aan de overval, menende dat het een goede Nederlander was. Deze SS-er was zogenaamd ondergedoken in St. Oedenrode en gaf zich uit voor verzetsman, teneinde illegale organisaties te achterhalen. Deze man heeft de personen die aan de overval hebben deelgenomen verraden aan Weber, hoofd der Sicherheitsdienst te Eindhoven. Op 13 en 14 mei 1944 zijn zes personen gearresteerd. Dit verraad heeft aan vijf overvallers het leven gekost. Zij zijn op 9 augustus 1944 in kamp Vught gefusilleerd. Door toevallige omstandigheden is één persoon aan dit noodlot ontsnapt.

Hendrikus van Gestel alias 'de leren jas', gefusilleerd 9 augustus 1944 in Vught

Luchtbescherming

De luchtbescherming was in Geldrop opgericht met afdelingen in alle wijken. Elke wijk had een wijkhoofd. Ze hadden een ruimte tot hun beschikking in de oude jongensschool in de Kerkstraat. In de toren van de Brigidakerk was een uitkijkpost, die dag en nacht bezet was. Vanuit deze hoogte kon men het hele dorp overzien. Er werd gelet op naderende vliegtuigen en dan werd het luchtalarm in werking gesteld. Alle woningen of andere gebouwen moesten verduisterd zijn, zodat er geen lichtstraaltje naar buiten kwam. Dit gebeurde meestal met dik zwart papier. Ook dit was een taak van de luchtbescherming om daar op toe te zien en daar zo nodig tegen op te treden. Vele bewoners beplakten de ruiten van hun woning met stroken papier en plakband, zodat bij eventuele bominslagen in de directe omgeving de glasscherven aan elkaar bleven kleven en de ruit er niet helemaal uitviel. De chauffeur in de bestelbus was Geradus van Engelen en de persoon zittend in het midden was het hoofd van dienst, Antonius Cornelis Bossers, commies-secretaris bij de gemeente Geldrop.

Bestuur en leden van de luchtbescherming

S Nazarethschool

In de oorlogsjaren heeft de school nogal te kampen gehad met huisvestingsproblemen. Eerst door inkwartiering van Duitse legeronderdelen en later door het Engelse leger dat er een noodhospitaal inrichtte. Om toch onderwijs te kunnen geven, moest men steeds elders ruimte zoeken.

Brits noodhospitaal voor de Nazarethschool, 1944

De ene klas zat in een oude winkel op de Heuvel (de Veda), een andere klas in het Vincentiusgebouw in de Langstraat of in de showroom van garage Vlemmings op de Nieuwendijk of in de Boerenbond. Kortom, alle ruimte die er was werd benut. Tussen 30 mei 1944 en 21 juli 1944 werd de school wederom bezet door de Duitsers. Tijdens de Bevrijdingsdagen werden alle N.S.B.-ers of Duitsgezinden opgepakt en overgebracht naar het schoolgebouw. Later werd in de Helze in een oude textielfabriek een kamp ingericht voor de N.S.B.-ers die daar een tijd hebben vastgezet. Na de bevrijding werd het schoolgebouw wederom gevorderd, maar nu door onze bevrijders die er een hospitaal in vestigden. Zowel burgers als militairen die in de omgeving bij gevechten gewond geraakt waren, werden er behandeld en verzorgd. Zo ook een jong meisje uit Someren dat zwaar gewond werd binnengebracht en door Engelse doktoren en verplegers werd behandeld en verpleegd. Ondanks haar zware verwondingen heeft zij het er levend vanaf gebracht.

T Noodbegraafplaats

In een oorlog worden bij veldslagen of gevechtshandelingen militairen meestal begraven op de plaats waar zij sneuvelden. In de omtrek van Geldrop zijn relatief niet zoveel militairen gesneuveld.

Ook de gewonde militairen die in het noodhospitaal in de Nazarethschool overleden, werden schuin tegenover de school in een weiland begraven. Dit was rechts naast het huis met nr. 40, thans Wilhelminastraat. Na enige tijd, toen de militaire begraafplaats in Mierlo gerealiseerd was, werden allen overgebracht naar de nieuwe begraafplaats te Mierlo.

U Bombardement Hoog Geldrop

Dat op zondag 17 december 1944, drie maanden na de bevrijding van Geldrop, er nog een bombardement heeft plaatsgevonden op Hoog Geldrop, zal bij de meeste inwoners van Geldrop niet bekend zijn. Op 16 december 1944 begon het Duitse leger het Ardennenoffensief met de bedoeling door te stoten naar Antwerpen om de aanvoer van goederen voor de geallieerde legers af te snijden. Ter ondersteuning van de grondtroepen was ook de Duitse luchtmacht zeer actief. Die zondagmiddag kwam een groot aantal vliegtuigen overgevlogen. Het vliegtuiggeronk was zo hevig dat het vele mensen de straat op lokte om te kijken wat er gaande was. Even vóór de kruising Hoog

Cees van de Ven (broer van Martien) op de plek waar op 17 December 1944 de bommen vielen. Achter hem het geboortehuis van de familie van de Ven

Geldrop en de Genoehuizerweg kwamen toen enkele Duitse bommen neer met verschrikkelijke gevolgen voor enkele gezinnen. Er vielen drie doden en één zwaar gewonde te betreuren. De bommen werden waarschijnlijk afgeworpen door een vliegtuig dat zijn lading kwijt moest, dus niet speciaal op Geldrop gericht.

Van het gezin van Piet van de Ven - Toemen werd het zoontje Martien (Martinus, geboren op 25 juli 1934) dodelijk getroffen en liep hun jongste dochtertje Riet (geboren op 6 maart 1936) zwaar hersenletsel op. Hun opa

Cees Toemen (Cornelis, 16 maart 1881) werd eveneens dodelijk getroffen. Het derde slachtoffer was Petrus Johannes van der Heijden (geboren 6 mei 1921) die zwaar gewond was en daags daarna aan zijn verwondingen was overleden. Anna-Maria is na jarenlange behandelingen hersteld.

V Hoofdkwartier Montgomery

In de mooie witte villa met een prachtige achtertuin op de Nieuwendijk 52 in Geldrop, had Montgomery zijn woonruimte en hoofdkwartier. Montgomery had de leiding over de 21ste geallieerde legergroep. In Geldrop werden de voorbereidingen getroffen voor de verdere veldslagen die Duitsland zou doen capituleren. Churchill en Eisenhower waren hier regelmatig zijn gasten en verder waren er ook dikwijls besprekingen met vele bekende generaals. De Geldropse bevolking merkte daar niet zoveel van, alleen dat Churchill een bezoek heeft gebracht aan Montgomery is algemeen bekend. Zijn naaste buurman, de ex-

Bernard Montgomery (l) in gesprek met Dwight Eisenhower

commandant der B.S., was zijn vertrouwensman en hield zijn woning in de gaten. Daarnaast bewees hij Montgomery vele andere diensten. Hij gaf opdrachten door via geheime verbindingen. Deze ex-commandant is 31 jaar geleden in Geldrop overleden. Het werd uiteraard wel geheim gehouden dat in deze villa het hoofdkwartier van het geallieerde leger gevestigd was. Er was ook uiterlijk geen bewaking, maar uit gegevens van die ex-commandant bleek dat, wanneer het donker was, de gevechtswagens een cordon rondom het huis trokken.

Ondanks dat het zoveel mogelijk geheim gehouden werd, zijn de Duitsers er toch achter gekomen, want op 1 januari 1945 voerden Duitse jagers zware mitrailleur aanvallen uit op zijn hoofdkwartier. “De kogels vlogen ons om de oren”, aldus de buurman. Gelukkig waren er geen slachtoffers en was er alleen materiële schade.

W Kasteel Geldrop

Het middelste gedeelte van het kasteel is gebouwd in 1616 op oude fundamenten van een 14de-eeuwse burcht. Het is gelegen in een prachtig park in Engelse landschapsstijl midden in het centrum. Rondom het kasteel, dat sinds een aantal jaren een historische buitenplaats genoemd mag worden, zijn een aantal andere rijksmonumenten te vinden. Zo staat in Baron z'n Hof een Victoriaanse kas en een Oranjerie, die beide nog in gebruik zijn. Naast het kasteel staat het voormalige koetshuis. Het kasteel herbergt een

Oudst bekende foto van het kasteel omstreeks 1860

trouwzaal van de gemeente Geldrop. Er zijn een aantal 19de-eeuwse stijklamers aanwezig die het kasteel verhuurt als feest- of vergaderruimte.

Het is zeker de moeite waard om eens een bezoek te brengen aan de Oudheidkamer, gebruiksvoorwerpen en ambachtswerktuigen van de vroegere nijverheid en een groot aantal documenten en foto's van geschiedkundige en heemkundige betekenis samengebracht zijn. Op de eerste verdieping bevinden zich de expositiehallen met beeldende kunst.

Rondom bevrijdingsherdenkingen worden in het kasteel veelal exposities ingericht met betrekking op de bezetting, de oorlog en de bevrijding. Zo ook in 2014.

X Slachtoffer Hendrik van der Velden

Hendrikus van der Velden (geboren op 22 mei 1865 te Liempde) woonde na het overlijden van zijn vrouw met zijn ongehuwde zoon Marinus op Sluisstraat 109. Er stonden daar, net voordat de bossen begonnen, wat wevershuisjes, ongeveer op de hoogte van de Witte de Withstraat. Op 19 september, toen het bevrijdingsleger vanuit Eindhoven Geldrop binnentrok, trokken de Duitsers zich onder andere via de Sluisstraat door de bossen richting Mierlo terug. De tachtigjarige Hendrik van der Velden, die daar op de weg met iemand had staan praten en in de richting van de bossen liep, werd door een Duitse soldaat aangeropen dat hij moest blijven staan en niet verder mocht lopen. Omdat hij hun aanroep niet hoorde, hij was hardhorend, werd hij door één van de terugtrekkende

Sluisstraat 109

soldaten neergeschoten en overleed hij ter plaatse. Zijn bidprentje vermeldt dat hij overleden is door een noodlottig ongeval, na nog voorzien te zijn van de H.H. Sacramenten. Zijn zoon Marinus Antonius is ongetrouwd in het huisje blijven wonen. Op 24 februari 1965 is in de Sluisstraat 109 zijn dode lichaam gevonden. Aangifte van overlijden werd gedaan door de Officier van justitie.

Y Kasteel Mierlo, kasteelboerderij

Hoe het kasteel ontstaan is, is niet bekend. Er zijn verschillende verhalen in omloop. Van sommige staat vast dat ze zeer waarschijnlijk niet kloppen. In de twaalfde eeuw was er sprake van bewoning maar hoe dat er uit zag is niet bewaard gebleven. De heerlijkheid van de Heer van Mierlo werd in 1292 afgepaald en wordt beschouwd als een der oudste van Peelland. Vanaf toen is bekend dat hier een kasteel heeft gestaan. De eerste geschreven bronnen dateren van rond 1410 (testament van Hendrik Dickbier), waaruit blijkt dat er toen een hoog kasteel was met zware muren en een dikke toren. Tot 1797 heeft het

Aquarel van J.M. Schellekens net voor de oorlog

gebouw dienst gedaan als kasteel. Na 1648 werd er nog maar weinig onderhoud aan gepleegd. Rond 1800 stortte het gebouw in onder zijn eigen gewicht. De kasteelmuur met poort werd in 1757 herbouwd van het puin dat overbleef. Een gedeelte van deze muur stond hier nog tijdens de oorlog. Oorlogshandelingen hebben zich hier nauwelijks voorgedaan, zodat het bouwwerk hier niets van te lijden heeft gehad. De muur is in 1948 tijdens een storm gedeeltelijk vernield. Later is ook de poort afgebroken. Sindsdien is er niets meer te zien van het kasteel.

Bij het kasteel stonden aan de Kasteelweg twee pacht boerderijen. Het Hofgoed is in

De beide kasteelboerderijen, met links de nog bestaande en rechts Het Hofgoed

1968 door een brand verwoest. De andere kasteelboerderij staat er nog steeds en wordt gebruikt als woonboerderij.

Z Kerkhof H. Luciaparochie

De kerkhof in Mierlo werd in 1906 aangelegd net nadat de pastorie was gebouwd. Van de Graaf d'Alcantara kon een stuk grond ten zuiden van de pastorie worden gekocht. Tot die tijd werd er begraven op het kerkhof net naast de kerk. Op 13 december, feestdag van de H.Lucia werd de begraafplaats ingewijd.

Op dit kerkhof werden in 1944 de slachtoffers van de inslag van de granaat in de schuilkelders op Den Brand begraven. De graven lagen oorspronkelijk helemaal aan de andere kant van het kerkhof aan de Grevenbroeckweg. De graven van de meeste slachtoffers zijn in de loop der jaren geruimd. Het graf van de familie Sloots (vader, moeder en 5 kinderen) bestaat nog. Het ligt niet meer op de oorspronkelijke plaats maar midden op de begraafplaats aan de hoofdpad. Als u vanuit de Van Scherpenzeelweg de begraafplaats opgaat ligt het graf net voorbij de calvarieberg aan de linkerkant.

In 1919 was er geld beschikbaar om een calvarieberg op te richten. De opdracht ging naar architect Van Groenendaal, die ook de architect van de pastorie was. Hij ontwierp een calvarieberg met daarop een kruis met Christusbeeld geflankeerd door twee zandstenen beelden van Maria en de

apostel Johannes. In de nis plaatste hij een beeld van de Moeder met haar verstorven zoon, ook wel bekend als Piëta, naar het beroemde beeld van Michelangelo. Onder de nis is een uitsparing waarin een houten plank kan bevestigd zodat een soort altaar ontstaat, dat vroeger gebruik werd om het allerhoogste op te plaatsen bij de processie. Voor het bouwen van de calvarieberg is gebruik gemaakt van kunradersteen. Mogelijk is het een restant dat was overgebleven bij de bouw van de Steentjeskerk in Eindhoven (St. Antonius kerk Philipsdorp), die van de hand van dezelfde architect is en in 1919 werd opgeleverd. Als u de begraafplaats toch bezoekt kun u gelijk dit rijksmonument bekijken.

a Klooster en pastorie

De bouw van het klooster in 1874 werd mogelijk gemaakt door de overgebleven fondsen van een fundatie gedaan door de Mierlose kardinaal Van Enkevort in 1531 t.b.v. het "Apostelhuis". De zusters Franciscanessen namen de zorg over voor de 12 oude mannen en stichtten een "taalschool".

Na een grondige verbouwing in 1910 kwam de professionele ouderenzorg echt op gang. Vanaf 1932 is het overgedragen aan de zusters van Oirschot (Franciscanessen) en draagt het gebouw de naam Huize Bethanië.

Het klooster, waarvan door de huidige nieuwbouw alleen de voorgevel bewaard is gebleven, heeft ook een verleden uit de oorlogstijd. De Duitsers hebben er enige tijd inkwartiering gezocht en werd er later een Engels hoofdkwartier ingericht. Hoge bezoeken bleven niet uit. Zo weten we uit de aantekeningen die pastoor Van Lierop in die tijd maakte, dat er vele bezoeken waren van generaal Dempsey, de commandant van het 2e Britse leger. Ook Generaal Eisenhower,

die opperbevelhebber was van het geallieerde leger, kwam in het klooster op de thee. Dat hij ook nog belangrijker zaken te bespreken had spreekt van zelf. De bevelhebber van het Britse leger veldmaarschalk Montgomery was er ook. Dagelijks hield hij inspecties. Zo kunnen we toch spreken van gerenommeerde namen die Mierlo en ons klooster bezochten. Geruime tijd heeft het klooster dienst gedaan voor opvang van 100 evacuees uit Mierlo-Hout en Helmond. Vanuit Nijmegen werden er maar liefst 500 vluchtelingen op één middag opgevangen. Vanuit Venray kwamen er ook nog eens 100 vluchtelingen bij. Op 12 oktober 1944 bracht Prins Bernhard met de Engelse koning een bezoek aan het klooster. Als voorbereiding op de gevechtsacties voor het behoud van de twee bruggen over het Eindhovens kanaal werd er in 1944 een Engels lazaret (noodhospitaal) ingericht. Een zeer indrukwekkend gebeuren vond plaats in de kerstnacht van 24

Links: Montgomery en rechts: Dempsey

december 1944. Bijna alle nationaliteiten zoals Nederlanders, Engelsen, Duitsers, Fransen en anderen dromden in de kapel en daarbuiten samen voor het bijwonen van de nachtmis. Ieder bad voor thuisfront en eigen intenties. De serene rust en de kerstgedachte deed allen het oorlogsgeweld voor even vergeten. In de kleine spreekkamer werd een radiostudio opgebouwd. Hiervandaan werden namens alle Nederlandse kinderen, door een Nederlands meisje, de beste wensen aan de Engelsen overgebracht. Misschien iets te vroeg, maar er werden al spontaan Sinterklaasliedjes gezongen. Zuster Margarita gaf tijdens een interview aan welke verzetsrol het onderwijzend personeel had tijdens de bezetting. Na het spelen van het Engelse volkslied kwamen Frankrijk en België in de uitzending. Namens Nederland kwam Mierlo in de ether. De kapitein van propaganda was zo in zijn nopjes, dat hij de zusters persoonlijk kwam overladen met kerstgaven. De traktatie bestond uit voldoende mik, vlees, pudding, suiker en boter voor het hele huis.

Pastorie

De pastorie dateert uit 1905. Het ontwerp is van architect J.H.H. van Groenendaal uit Vugt en de aannemer was Jaq. Van Roij uit 's-Hertogenbosch. Uit de zelfde aantekeningen van Pastoor van Lierop weten we dat ook hij in de periode van 1 november 1944 tot 5 maart 1945 inkwartiering had. Bij hem waren achtereenvolgens te gast; generaal O'Connor de bevelhebber van het VIII legerkorps en Generaal Batten.

Generaal O'Connor

Na 6 maart 1945 kreeg Mierlo inkwartiering van de achterhoede van het zelfde VIII Legerkorps. Alle hoge officieren en hoogwaardigheidsbekleders die in het Engelse hoofdkwartier aan de overzijde van de straat moesten zijn, bleven vaak in de pastorie eten. In de tuin, op straat en overal rond de pastorie en klooster wemelde het van de legervoertuigen.

a Kerktoren

De neogotische Heilig Lucia kerk is een ontwerp van de Tilburgse architect H. van Tulder en is gebouwd tussen 1856 en 1858 door aannemer M.H. Verbroekx uit Heusden. In de toren bevindt zich nog de toren van de oude kerk die uit 1496 dateerde. Van 1648 tot 1818 was die kerk in gebruik geweest voor de protestante eredienst. Kenmerkend voor de neogotiek is dat het grondplan van de kerk is gebouwd in de vorm van een Romeins kruis. Begin jaren tachtig is de kerk gerestaureerd. In de toren bevinden zich drie klokken. Twee daarvan zijn in 1953 gegoten door Koninklijke Eijsbouts klokkengieterij te Asten. De middelste klok dateert uit 1414, de gieter is onbekend. Het opschrift is

in latijn: "Maria heet ik, maand april 1414". De andere oude klok uit 1461, van Jan van Venlo is omgegoten in 1953 naar een nieuwe klok omdat de oude klok gebarsten was.

In de kerktoren van de Heilige Lucia kerk hingen ten tijde van de oorlog 2 klokken. Volgens de "voorlopige lijst der Nederlandsche Monumenten van geschiedenis en kunst" werden de beide klokken door de Nederlandse Klokken- en Orgelraad gemerkt als zogenaamde M-klokken. Monumentale klokken die bescherming waard zijn. Zie onderstaande verklaring van 29 april 1940.

Figuur 1 De tekst op deze oorkonde luidt: “De Nederlandsche Regeering heeft een zeer beperkt aantal klokken als historische gedenkstukken van grootste beteekenis, van vordering vrijgesteld en richt tot de bevelhebbers der militaire macht van andere mogendheden het dringend verzoek deze met een M gemerkte klokken eveneens te sparen.”

Op 21 juli 1943 kwam Rijkscommissaris Seyss-Inquart met de ‘metaalverordening’ op grond waarvan men verplicht werd metalen voorwerpen aan te geven die vervolgens geconfisqueerd werden om omgesmolten te kunnen worden tot oorlogsmateriaal. Op grond van de M-status van de klokken kon voorkomen worden dat de klokken uit de toren werden meegenomen. Dit in tegenstelling tot de klokken van de kerk in Mierlo-Hout die dit lot wel ondergingen.

Als de kerk open is, is het meestal ook mogelijk de toren te beklimmen. U kunt dan niet alleen de restanten van de oude middeleeuwse toren bewonderen maar ook de klokken met eigen ogen zien.

Afsluiting

70-JARIG BEVRIJDINGSFEEST

1944-2014

Op verzoek van het gemeentebestuur Geldrop-Mierlo hebben vele organisaties zich ingespannen om 70 jaar bevrijding in Geldrop en Mierlo feestelijk te vieren onder de naam Bevrijdingsfeer. De Heemkundekring Myerle heeft in dit kader ervoor gekozen om de fietstocht die ter gelegenheid van 65 jaar bevrijding is gemaakt en die door de wijkvereniging Braakhuizen-Zuid is aangepast, opnieuw op te zetten en uit te geven. Door publicatie op de website van de Heemkundekring is de fietstocht ook duurzaam beschikbaar voor de fietsliefhebbers in en buiten onze gemeente en werkring van de Heemkundekring Myerle. Omdat Mierlo-Hout ten tijde van de bevrijding onderdeel was van de gemeente Mierlo en deze wijk ook tot het werkgebied van de Heemkundekring behoort, heeft de Heemkundekring besloten om de fietstocht uit te breiden met een gedeelte dat door deze 'oude' wijk van Mierlo loopt.

Onze dank gaat u naar:

De samenstellers van de fietstocht 5 jaar geleden: Toon van Gils, Leo Lenssen, Jos van der Vleuten, Rinie Weijs

De wijkvereniging Braakhuizen-Zuid

De foto leveranciers: Foto's Geldrop archief Toon van Gils

Foto's Mierlo archief Jos van der Vleuten

Foto's Mierlo-Hout archief Cofoto

Onbekende eigenaren van gebruikte foto's

Voor de tekst werden geraadpleegd: Archief Heemkunde Kring Myerle

Herinneringen, Mierlo 50 jaar bevrijd, Tom Augustinus

Mierlo, sprokkelingen, H.van Bussel

Mierlo van oorsprong tot heden, J.Coenen

Historie.Mierlo-hout.info

Diverse internetsites

Wij wensen u een gezellige en sportieve fietstocht.

De organisatie kan geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden ten gevolge van ongeval, diefstal of anderszins.

Bestuur Heemkundekring Myerle

Bijlage: 1

Omdat het niet mogelijk was de plaats van deze gebeurtenis aan het Boogaardeind te Geldrop in de fietsroute op te nemen, vonden wij het wel op zijn plaats om het verhaal in dit boekwerkje vast te leggen, en voor het nageslacht te bewaren.

De in Geldrop op 12 mei 1940 gesneuvelde Nederlandse soldaat Oomen

Nadat op 10 mei 1940 Duitse troepen ons land binnen waren gevallen, trokken zij op 12 mei Geldrop binnen. Er is toen op Hout de Nederlandse militair Adrianus Johannes Oomen gesneuveld. Er doen in Geldrop verschillende verhalen de ronde hoe deze militair aan zijn einde is gekomen. Op een punt zijn de verhalen eensluidend, dat deze soldaat is overleden in de stal van Landbouwer Johannes Nicasius Bierings aan de Heezerweg (Hout-West).

Zijn zoon Josephus Henricus Bierings geboren 10 juli 1929 was dus bijna 11 jaar toen het voorval plaats vond, hij is geen ooggetuige geweest. Hij en zijn andere broers en zusters lagen allen nog in bed en mochten na het gebeuren niet in de stal komen. Hij had het zijn vader wel tientallen keren horen vertellen wat er had plaats- gevonden en hoe soldaat Oomen aan zijn einde is gekomen. In de vroege morgen van 12 mei 1940 ongeveer 6.00 uur hoorde zijn vader enige ongewone geluiden op de weg voor zijn boerderij. Zijn ouders hadden hun slaapvertrek aan de voorkant aan de wegzijde. Hij heeft toen het gordijn een beetje verschoven en zag toen vier smerige Nederlandse militairen die van Hout-Oost de weg over kwamen en naar Hout-West gingen. Vermoedelijk kwamen ze van Braakhuizen of van de Strabrechtse heide. Ze zijn vermoedelijk wadend of zwemmend door de Dommel op Hout gekomen en wilden zo verder vluchten om uit Duitse handen te blijven. Op het moment dat ze de weg overstaken naderden vanaf Heeze twee Duitse militairen op een motor vermoedelijk om de zaak te verkennen. De achteropzittende militair schoot op de vluchtende soldaten. Soldaat Oomen werd daarbij dodelijk verwond. De andere drie soldaten zijn verder gevluht. Zijn vader en omwonenden hebben de dodelijk gewonde soldaat de stal van hun boerderij binnengedragen, waar hij korte tijd daarna is overleden.

Volgens enkele personen is hij nog van de Heilige sacramenten voorzien. Daarna is hij met de lijkenbakfiets naar het lijkenhuisje in het Sint Anna ziekenhuis gebracht. Die twee laatste gebeurtenissen kon Bierings niet bevestigen, omdat zij als kinderen niet in de stal mochten komen. Soldaat Oomen is begraven op de R.K. begraafplaats aan het Bogaardeind en daarna in oktober 1966 werd hij herbegraven op de begraafplaats 't Zand. Belangstellende kunnen zijn graf daar nog vinden.

Bijlage: 2

Omdat het niet mogelijk was de plaats van deze gebeurtenis in Mierlo-Hout in de fietsroute op te nemen, vonden wij het wel op zijn plaats om het verhaal aan u te presenteren

Bombardementen in Mierlo-Hout op 28 augustus en 1 september 1944

Op 28 augustus 1944 namen Engelse jachtvliegtuigen een goederentrein, die van Eindhoven onderweg was naar Helmond, onder vuur en wierpen bommen af. Het doel werd volledig gemist, maar het gevolg was wel dat de bommen neerkwamen op een andere plaats in Mierlo-Hout en wel in de omgeving van de Helmondseweg (die tegenwoordig Mierloseweg heet). Hier werd zware schade aangericht. Zie bijgaande foto's. Gelukkig waren er geen slachtoffers te betreuren. De afwijking tussen de spoorlijn en de Helmondseweg is zodanig groot dat ook wel beweerd wordt dat de aanval gericht was op de Jumbo-aanhangwagenfabriek, waar toen veel Duitse militairen ingekwartierd lagen. Maar ook daarvoor geldt dat de Helmondseweg op enige afstand ligt.

Slachtoffers vielen wel op 1 september toen er wederom een aanval op de spoorlijn was. Nu was er schade aan de Houtse Parallelweg. Bij deze aanval werden de 20 jarige Henriëtte van Wetten en haar zevenjarige broer Wim gedood. Zij hadden dekking tussen de huizen gezocht.

Uiteindelijk hebben de geallieerden de op mars via Mierlo-Hout gestaakt. Toen de Duitsers de bruggen over de Zuid Willemsvaart hadden opgeblazen was het moeilijk om met voldoende materieel over te steken. De bevelhebbers hebben uiteindelijk gekozen voor de route via Asten en Deurne om Helmond aan te vallen. Op 25 september werd Helmond (te oosten van de Zuid Willemsvaart) ontzet en werd het ook in Mierlo-hout rustiger.

